

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-28
Besvaras senast
2024-11-06 kl. 12.00

Till kulturminister Parisa Liljestrånd (M)

2024/25:340 Kulturreservat på finnskogen

Okänt för många svenskar i dag är gångna tiders finländska arv och dess påverkan på vårt kultur- och odlingslandskap. I ett flertal av våra svenska landskap finns sammanhängande skogsbygder som starkt präglats av den gamla finska kulturen, vilket gårdsnamn, byggnadsstil och lägesnamn vittnar om, och inte minst de få kvarvarande odlingsmarker som bröts på 1600-talet genom att skog höggs ned och svedjebruk förvandlade markerna till odlings- och betesmark.

Dessa miljöer är unika, och inte ens i Finland finns bevarade rökstugor på ursprunglig byggplats, likt det finns på finnskogen i Värmland och in på den norska sidan av gränsen. Ett flertal områden är redan naturreservat som förvaltas för att bevara byggnadsbestånd, slätterängar, växt och djurliv samt för att bruka dess inägomark med årlig hävd.

Många platser som rymmer denna historiska kulturmiljö har svagt eller inget skydd genom kulturmiljölagen. Det kan nämnas att det endast finns ett skogsfinskt kulturreservat i hela landet, och det är värmländska Juhola finngård med gårdsbyggnaderna samt den tillhörande marken bestående av åker, äng och skog – sammanlagt 46 hektar stort.

Beteckningen kulturreservat ska användas när kulturmiljön är det huvudsakliga skälet för att ett område ska skyddas. Skyddsformen ska ses som ett komplement till bestämmelserna om naturreservat och till kulturmiljölagens regler.

Det första kulturreservatet bildades år 2000, och det konstaterades att behovet av nya kulturreservatsbildningar var påtagligt. Takten i bildandet har dock bromsats upp. Antalet naturreservat uppgår i dag till fler än 4 000 – och nya reservat tillkommer i snabb takt – men det finns samtidigt endast 47 kulturreservat i Sverige, varav 36 har beslutats av länsstyrelser och 11 av kommuner.

Min fråga till kulturminister Parisa Liljestrånd är därför:

Avser ministern och regeringen att ta några generella initiativ för att fler

skogsfinska kulturresevat ska kunna bildas?

.....

Runar Filper (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann